

OLAF HOLM:

MONUMENTIASIS

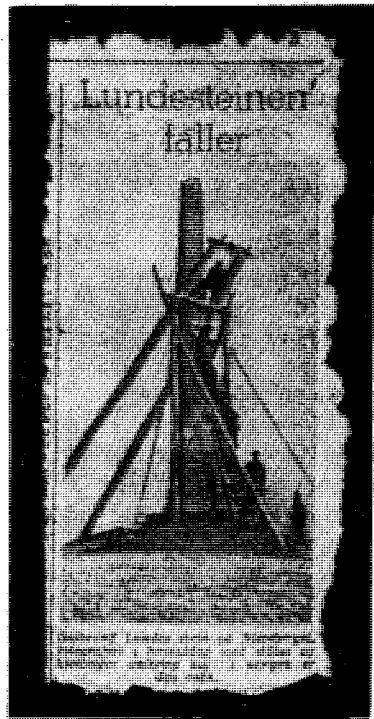

Det vakte adskillig munterhet i utlandet da det for noen år siden kom forslag om å reise en statue av H 7 i Finnmark. Slik fremstiller en utenlandsk avis det.

I.

Det ser ut som om våre kjære politikusser — omforlatelse, statsmenn heter det visst på det siste — tror å kunne by menigmann d. v. s. sine velgere ganske pussige ting. Det er vel en gunstig erfaring, de har gjort under sin streben etter å komme inn i la dolce vita politica, det søde politiske liv, hvor man er trygget og trygdet og pensjonert for all fremtid.

M. h. t. de politiske pensjoner, kan det ikke sees at

Her beretter en avis stolt om hvorledes barbarene rev ned bautaen over Snorre, eller «Lundesteinen» som de kalte det. Denslags samarbeide med fienden kunne naturligvis ikke tåles.

«overpensjonering» (hva nu dette måtte innebære) har vakt de samme betenkeligheter som ved pensjonering av andre alminnelige dødelige statspensjonister, som ved manipulasjoner er snytt for halve alderstrygden.

II.

Blant mange andre ting har man også fått det med å reise statuer og bautaer fra lengst nord til lengst syd til minne om personer og hendelser, som enten er betydningsløse eller uheldige og som det derfor kan være oppportunt å gi menigmann i hans formodede enfoldighet et gunstig inntrykk av.

III.

Fra tidligere tider står der omkring i landet statuer av Christianer og Fredrikker, som vel de færreste kjenner nummeret på, og nu skal der — gudbedre — adskillig forsinket, reises en statue i Christiansand over en Christian nr. såogsåmeget, «byens grunnlegger»! Må det være tillatt å uttale håpet om, at det ikke er den Christian, som var sinnsyk, som man vil minnes.

Oslo og Haldens innbyggere og Universitetet har forlengst kvittet seg med dette tøvet. Gakk hen og gjør likedan.

IV.

På Elverum er der reist en bauta med en vitterlig og bevisst usann innskrift. Det er vel bedrøveligheten fra Trysil i 1940, som skal dekkes over.

Forts. side 2

Siegfried:

Frigjøringsmennene isving sommeren 1945

III.

Wyller skildrer videre i boken hvorledes Stortingets presidentskap ble sjaltet ut:

«Posisjon hadde de bare i egne øyne. Forsøket på å hevde den var blitt klart tilbakevist av HL — med regjeringens fulle tilslutning. Ingen bad dem motta regjeringsdelegasjonen, ingen stadsråd oppsøkte dem. Fra offensiven den 7. mai var de blitt tvunget over i en forsvarsposisjon, der de etter hvert konsentrerte seg om å rettferdiggjøre sine handlinger i 1940». (Side 52).

Og i mellomtiden hadde Hambros syn på nødvendigheten av å innkalle Stortinget, fordi Londonregjeringen hvis Stortinget ikke eksisterte etter utløpet av funksjonstiden, da ville mangle enhver konstitusjonell basis, forøvrig på samme måte som sin medspiller HL, slått igjennom.

Men alle disse som var så bekymret for folkestyret og for konstitusjonen, de undsa seg naturligvis ikke for å sette Stortinget under press. Det var jo HL som hadde maktmidlene og den kunne jo om nødvendig drive folkerepresentasjonen vekk med bajonettene. En fant det altså nødvendig å innkalle Stortinget for at både Londonregjeringen og en eventuell ny regjering skulle kunne påberope seg en parlamentarisk basis. Men en ville samtidig sikre seg at Stortinget ikke blandet seg opp i styringen. Eller som ARBEIDERBLADET sa det: «Stortinget må ikke regjere» (Side 73):

«Bak det syn, som var meget alminnelig og forekom i mange

Thomas Chr. Wyller skildrer maktkampen

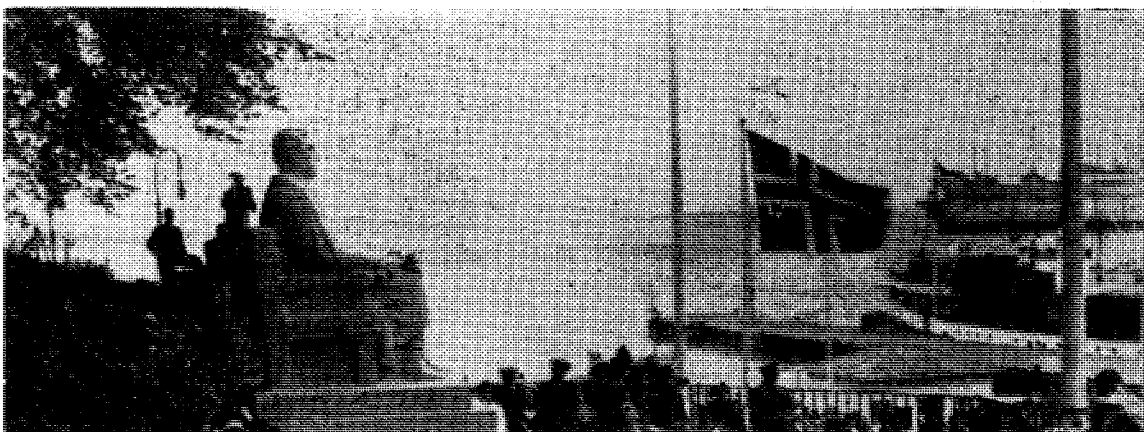
Mens «frigjøringsmennene» drev sin maktkamp marsjerte de nye okkupanter i Oslos gater.

varianter, lå flere motiver. Tinget måtte kalles inn for å bevare kontinuiteten og for å sikre parlamentarismen. Det skulle bidra ved regjeringdannelsen, gi regjeringen sin fullmakt og så gå fra hverandre for godt. Med en ny regjering i funksjon, måtte hensynet til dennes effektivitet og arbeidsro prioriteres framfor hensynet til Stortingets normale oppgaver». (Side 73).

Dette med en ny regjering var forøvrig et like brennende spørsmål som innkallelsen av det «gamle» Storting. For Nygaardsvoldregjeringen hadde jo i virkeligheten større politisk belastning å slepe på enn presidentskapet. Det var Nygaardsvold og hans 9. april-regjering som var ansvarlig

for både det manglende forsvarsberedskap og den manglende mobilisering. Riktignok hadde den meget behendig funnet andre synde-bukker for å bortlede oppmerksomheten fra de egne forsyndelser, foruten presidentskapet naturligvis i første rekke NS. Men helt lot det seg dog ikke gjøre å slå en strek over det som hadde hendt. En var villig til gjensidig å gi hverandre nasjonale attester utad og å overlate hele ansvaret til det NS som først trådte til da ulykken de hadde frembragt var der, ja, for den vesentlige dels vedkommende først etter at de ansvarlige og de som vakt skulle være hadde bragt seg selv i sikkerhet

Forts. side 6

Skulle vi ikke samle alle våre utenlandske «venner» her hos Roosevelt? spør artikkelforfatteren.

NIELS NIELSEN :

Præmisses med falske Konklusjoner

En historieskriver eller en Romanforfatter kan neppe komme ud for noget mere ubehageligt, end at Grundlaget for hans Bevisførelse i de skildrede sjælelige og individuelle Problemer bryder sammen, netop som hans kritiske Undersøgelse af et Tilfælde, der skal fremhæves, er fuldført. Historikeren, Dr. phil. Vilhelm la Cour, der to gange blev fængslet for aktiv Modstand under Besættelsen, har under Titlen «Ved en Korsvej» i «Kristeligt Dagblad» anmeldt en af den tidligere Modstandsmand, Carl Otto Petersen, udsendt Bog «De andres Krig», i hvilken han i forblindet Had til den tyske Nationalsocialisme ender i Selvmodsigelser og Paradoxer, idet han ikke formaar at holde de forskjellige Typer af Tyskere og Danskere ude fra hinanden.

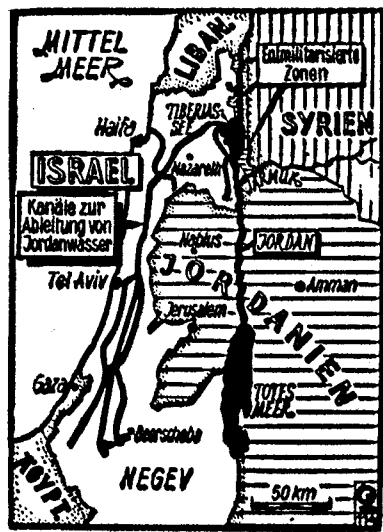
De to personer, der optræder i Romanen, er kommitteret, Ricard Holm, der er ansat i et større københavns Foretagende, og Repræsentant for et tysk Firma, Direktør Münster aus Hamburg. Den førstnevnte bliver en Dag i 1962 af sin Chef præsenteret for Tyskeren, som er kommen til Danmark for at afslutte Forretninger, der andrager Millioner. Nu genkender Ricard Holm i den Fremmede Gestapomanden Rudolf Müller, der «for 17-18 Aar siden torterede ham saa længe, saa nidkært og saa bestialsk, at et Nakkeskudd vilde have været følt som en Befrielse».

Denne Beretning ligner jo paa et Haar de andre Beskyldninger for «Nazisternes Forbrydelser», som vi gennem Dagspressen, især det kommunistiske Blad «Land og Folk», har læst siden 1945. Men den samme Presse skriver aldrig noget om de umenneskelige Grusomheder der blev begaaet mod de danske Nationalsocialister i Majdagene for 18 Aar siden. Det, der vækker den største Mistanke om Romanen «De andres Krig»s Sandfærdighed er dog, at der ikke fortælles noget om Rudolf Müllers Bevæggrund til saa grusomt at skulle have mishandlet Ricard Holm. En saadan Fortielse har uden Tvivl sin Aarsag i den Omstendighed, at Ricard Holm har forgrebet sig mod den tyske Værnemagt og dens Materiel, med andre

Ord ikke har opført sig som en neutral dansk Statsborger — han har sandsynligvis ikke rettet sig efter de Formaninger, som Kong Christian X, og Statsministrene Thorvald Stauning og Vilhelm Buhl, lejlighedsvis offentliggjorde til Orientering for det danske Folk under Besættelsen. Den engelske Syge havde i den Grad angrebet Folkets moralske Sundhed, at enhver Forbrydelse, ethvert Mord og anden bestialsk Gerning blev anset for en Heltebedrift, naar blot den kunde blive et Middel til at fremskynde det nationalsocialistiske Tysklands Fald.

Bolshevikisk Kultur er Humanitet, siger Kommunisterne med Overbevisningens Varme. Desuagtet var det en Skændsel for den danske Nation og Eliten af Aandskulturen, da under den anden Verdenskrig Danmarks Gejstlighed, hvor af endog to var Biskopper, nemlig Hans Øllgaard i Odense og Skat Hoffmeyer i Aarhus, gikk i Spidsen som Ophidser og Iværksettelse af Mord paa Landsmænd. Ved deres Tilslutning til den kommunistiske Kulturbolschevisme har de selvfølgelig faaet en høj Stjerne i Sabotærkredse og blandt Gagens Terrorister, men hvorledes vil Præster og Dommere, der dømt efter de retsstridige Tillægsloves Paragraffer, kunne flygte for Helvedes Dom? Det Bidrag Danmark gav til Hitlers Undergang var meget beskedent. Men det er Motstandsbevægelsens og Kommunisternes Skyld at vort Land i fem Aar blev Skueplads for alle mulige Skændelsgerninger — og da den regulære Krig omsider var forbi, begyndte først de skandaløse ulovlige Overgreb mod Landest egne Borgere, hvis Sidesykke vi skal gaa langt tilbage i Danmarks Historie for at finde Mage til.

Den forannævnte Bog af Carl Otto Petersen er ganske paa politisk Linie med den Litteratur, der udgives af «Danmarks kommunistiske Parti», og den kræver ligesom dette Partis Blad en fuldstændig Udryddelse af det nationalsocialistiske Tyskland. Det hedder sig nemlig i en Passus: «Den Dag (under Besættelsen) skulde vi allesammen dø, saa der kunde blive Plads til Tyskerne. Nu har I plud-

Striden om Jordanvannet går videre. Araberstatene truer med motforholdsregler mot Israels forsøk på å bemektige seg Jordanvannet til vanning av Negev-ørkenen. Israel på sin side truer med å bruke de våpen vestmaktene har pumpet inn i landet. Vi henter ovenstående bilde fra det tyske ukeblad DEUTSCHE WOCHENZEITUNG. Det gir et godt inntrykk av hva det dreier seg om og teksten er vel heller ikke mere tysk enn at alle forstår den.

80 år

En av vårt blads gode venner Otto S. T a n d e, Tovik i Troms fyller 80 år 2. februar. Trass i alle vanskeligheter og all motgang har han bevart helsen godt, og tok seg iallfall siste sommer med godt humør en tur til skogs og tilfjells.

I et brev vi fikk fra ham like før jul skriver han blant annet at om han ikke var så positiv som han burde og skulle ha vært i den første tid, så er han ut gjennom årene — ikke minst etter okkupasjonen — blitt 100 % styrket i sin tro på riktigheten av Quislings idéer og politikk.

FORBUNDETS ÅRSMØTE

Forbundets årsmøte er nå fastsatt til avholdelse i Oslo lørdag 22. februar kl. 12. Styremøte holdes samme dag kl. 10. Nærmere bekjtgjørelse i neste nummer av avisen.

selig faat Raad til at være Mennesker. Tror I da ikke, vi er klar over, at man ikke kan bygge en Verden op paa Had. Vi saa hvorledes det gik, da Tyskerne forsøgte. Vi hader ikke Tyskerne som Nation eller Folk. Men vi tror bare ikke paa Jer, saa længe GAMLE NAZISTER — ELLER NYE — fører det store Ord og sitter i Topstillingerne. Skaf Jer af med dem».

«Moralsk Oprustning», Bevægelsen, der blev stiftet af den amerikanske Præst, Frank Buchmann, offentliggjorde for nylig i et køben-

(Forts. s. 7)

MONUMENTIASIS

(Forts. fra s. 1)

I Bodø er der reist en statue over H. 7 til minne om at majesteten i 1940 passerte byen med kurs for Tromsø, utenskjærs og på et engelsk krigsskip, som efter ordre fra London skubbet ham dit for å fortsette den krig, han hadde fått beskjed om å sette igang. Slikt krever et minnesmerke — selvfølgelig.

I kappløpet er der også reist en statue av H. 7 i Kristiansand. En kristiansander foreslo i den anledning at staten burde ha en båt til sokkel!!

V.

For noen år siden fremkom der et forslag om å reise en statue av H. 7 i Finnmark på grensen mot Russland til skrekk og advarsel for Moskva, om det skulle ha ondt i sinne. Det ville jo være en billig måte å slippe fra militært forsvar av denne strategisk viktige del av Europa, som bekymrer noen hver, endog Norge.

Forslaget falt i fisk innenlands, merkelig nok. Det vakte adskillig munterhet ute i verden.

Alle disse statuer vil engang bli sett på med samme øyne som på Christianer og Fredrikker i dag.

VI.

Fornylig har Oslo bystyre bevilget kr. 100 000,— av skatteyternes penger til en statue av H. 7 i Oslo. Utkastet viser mannen i uniform, meget feltmessig utrustet hva fottøyet angår og forøvrig våpenløs, hvilket vel må sies fra kunstnerens side å være veltruffet og karakteristisk. Det må antas å være begivenheten i Trysil, som også i Oslo skal hedres eller kanskje kamoufleres — om man vil — thi under hans regjeringstid skjedde der intet, som man har heftet seg ved, utover det at han gav Hornsrud i oppdrag å danne den første arbeiderregjering i overensstemmelse med den parlamentariske statsskikk. Dette påstås å være meget oppsiktsvekkende og fortjenstfullt, hvilket turde være en noe tvilsom kompliment til landets konge, men på den annen side har han selv ingenlunde satt sitt lys under en skjepp for denne sin lojalitet mot en sedvanerettslig bestemmelse i Grundloven og benyttet den endog som påskudd til å kaste landet ut i krig, samtidig med at han blåste i Grundlovens bestemmelse om at han skal fatte sine beslutninger i statsråd. Det siste hadde vel ved denne anledning ikke vært så morsomt. Enkelte, presumptivt kloke, folk har i taler om helt andre ting funnet det opprettende å fremheve begivenheten som en bragd, verdig en

mann. Unektelig et spark til Storting og regjering; et ganske billig spark, såkalt eselspark. Det er nu engang eslers måte å hevde seg på.

VII.

På den annen side — og det var ikke fra politisk hold — ble der for noen år siden reist et krav, som gav gjenklang over hele landet, om at man ved lov skal sikre seg mot gjentakelser (Det var Quislings og general Fleischers standpunkt i 1940). Enhver har å bli på sin post uansett hvem det er, under slike forhold som de vi ble bragt opp i i 1940.

VIII.

Et spørsmål, som vil reise seg, er, hvor skal denne statue av H. 7 stå i Oslo. Eidsvolds plass er fremdeles ledig. Den er i sin tid reservert for Eidsvoldsmonumentet, som i årevis har ligget ferdig og vel burde vært på plass i jubileumsåret. Det er ikke blitt noe av, fordi kunstneren ikke hadde partibok, nærmest tvertimot. Ja, Kark har mange måter å demonstrere sin patriotisme på, denne gang ved å forhindre, at søylen er reist. Sette H. 7 opp istedetfor eller skrive ut ny konkurranse innen en politisk avgrenset krets kunstnere, som finner nåde for Karks øyne? Litt for flaut, som attpåtil må antas å resultere i noe moderne jernskrap.

Man får nok feire 150-årsjubileet uten Eidsvoldssøyle.

IX.

En passende plass for den påtenkte statue over H. 7 i Oslo vil være ved siden av «Norgesvennen» (som det i all underdanighet heter) — Franklin Roosevelt. Han forsøkte seg som kjent med et forslag om å overlate Finnmark til sin grådige venn Stalin. Der skal vel også med tid og stunder Winston Churchill få en plass i er kjentlighet over hans ordre om å bombardere Narvik. Det kunne etterhånden bli en representativ rekke utlendinger «til forundring for noen og hver».

X.

Ennu er der et par plasser ledige, som kan komme på tale. Nasjonal Samling reiste under okkupasjonen en bauta over Snorre Sturlason i Slottsparken. Nu er vel også Kark etter fattig leilighet klar over at Snorre forlengst burde hatt et minnesmerke i Norge, men han tålte allikevel ikke synet og rev øyeblikkelig bautaen ned. Den ble vel ansett som bistand til fienden. Enn om nu også Eidsvoldssøylen var reist under okkupasjonen!

Men å erstatte Snorre med H. 7? Man skal intet forsverge. Olaf Holm

FOLK OG LAND

AVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Det troløse Albion

«Stormagterne tvingar Mindremagterne ind under sin Vilje med økonomiske i Staden for militære Tvangsraader: Vil me kje dansa etter Englands Pipe, vert me sette paa Sveltekur». Det er Arne Garborg som sier dette i sine «Dagbøker». Og han var såvisst ikke alene om å se med skepsis og vrede på det vasallforhold Norge var kommet i til England.

Bjørnstjerne Bjørnson sa det slik: «Hele Norge er en Plads, en Husmandsstue under England; herover kommer de og roder i Jorden, Elven og anordner Alt; vi er derover og arbeider for Gaadmanden med vore Skibe og Matroses, fisker Hummer, Ørret, Makrel, Lax, bringer op i Gaarden».

Henrik Ibsen skrev i et brev til Magdalene Thoresen: «Min lille gut skal med min gode vilje aldrig komme til at tilhøre et folk, hvis opgave er at blive Englændere istedenfor mennesker».

Og Per Sivle, som aldri la fingrene imellom sa det slik i et dikt: «Det er gaat Guld i det engelske Blod, hvorhelst det saa bryder sig op, saa er det i Form af en gylden Flod med Glanssten paa Bølge-Top. Og blir saa Uretten altfor raa i Guldkalvens blodsvangre Strid, man dækker i Tons af Bibel-Blad paa — og saa er Vorherre blid».

Det kunne nevnes hundrevis av lignende sitater fra våre store menn i kunstens som i politikens verden, men ingen har villet høre på dem. Vi har rotet oss mere og mere inn i et avhengighetsforhold til England, først og fremst kanskje fordi vi til fortrensel for all annen nyttig gjerning i dette land har satset alt på viserguttarten på de store hav hvor England hersket.

Istedenfor å sette kreftene inn på å skape ett folk i Norden, drev våre partipolitikere nordisk splittelsespolitikk og havnet i 1905 for alvor i engelsk avhengighet, atpåtill med en britisk vicekonge her.

En skulle tro at vårt største parti, Arbeiderpartiet, hadde fått øynene litt opp ved det som hendte under 1. verdenskrig. Iallfall skrev «Arbeiderbladet» i en leder i 1932: «Vi føler oss i så henseende ikke så ganske trygge overfor England. De nordiske folk kan så lett bli en brikke i det imperialistiske spill denne stormakt driver. Og det må vi ikke innlate oss på. For det kan bli oss en både ubehagelig og kostbar affære».

Hvorefter partiet, da det selv fikk regjeringmakten kort etter, praktiserte den mest skamløse underkastelsespolitikk under England, den som førte til at England i 1940 trygt kunne sette igang sitt intrigespill og bringe oss kriggen på halsen. En enslig svale var stortingsmann Førre, som så sent som i januar 1940 forgyves advarte mot det engelske spill.

Efter annen verdenskrig har vi fortsatt vår avhengighet av England trass i de nye bitre erfaringer. Vi har hengt oss i halen på England da dette land brøt med Europa og laget sitt EFTA i konkurranse med det europeiske EEC (Fellesmarkedet), og vi hang fortsatt på samme sted da England angret seg fordi det tapte terreng økonomisk og prøvet å true seg inn i EEC likevel.

Nå har vi fått en ørefik av denne vår elskede venn og forbundsfelle, denne uegennyttige «forsvarer av de små nasjoner», som ganske ugenert falt Norge med samt de gamle norske land Island og Grønland i ryggen under fiskeriforhandlingene, og gikk i åpent forbund med de EEC-statene som nylig hadde vist det vinterveien.

Men kanskje det likevel er godt for noe, hvis det kan manne Norge opp til for fremtiden å stå på sine egne nor-

Bjørnefjellkapitulan-
lant 75 år

Oberstløytnant Harald Wrede Holm, som har æren av å ha undertegnet den siste lokale kapitulasjonsavtalen i Norges krig, den på Bjørnefjell, som så lenge ble holdt skjult for at en under «rettoppgjøret» skulle kunne karakterisere avtalen i Trondheim som en lokal nordnorsk kapitulasjon istedenfor en våpenstillstandsavtale av statskarakter, har nylig fylt 75 år.

Selv AFTENPOSTEN skriver nå at «da det ble besluttet å innstille kampene nordpå, ble han sendt som forhandler til general Dietl på Bjørnefjell».

Senere på dagen ble så våpenstillstandsavtalen for verdenskrigen varighet av sluttet i Trondheim mellom representanter for de to lands øverstkommanderende, generalene Falkenhorst og Ruge, og Norges krigsdeltagelse avsluttet.

Wrede Holm opptrådte som utsending for general Ruge som også hadde overtatt den lokale nordnorske kommando etter at general Fleischer var blitt beordret å medfølge konge og regjering til England som rådgiver. Det var vel denne dobbeltstilling Ruge her inntok som gjorde at det i den lokale avtalen på Bjørnefjell også ble tatt med bestemmelser utover rent lokale. Det tales således i punkt 4 om «under varigheten av Norges besettelse.» Siden en som en siste utvei har søkt å karakterisere de to avtaler som gjeldende bare for landtroppene, tross for at Ruge var sjef for hele forsvaret, så kan det ha sin interesse å peke på at det i den av Wrede Holm undertegnede Bjørnefjellavtale er inntatt bestemmelser om utlevering av alt materiell tilhørende «den norske hær, marinen og luftvåpnet».

diske ben. Kanskje det likevel kan gå slik som Arne Garborg skrev i sine «Dagbøker», at «den gamle norske Trui at Engelskmanen var Vaarherre brotnar meir og meir sund».

Iallfall er den tidligere varme Englandsbeundrer DAGBLADET kommet i harme og harnisk og skriver at «britene har vært en vaklende og hul EFTA-broder hittil. Hvis det fortsetter å spille ut sine særordninger med EEC mot lojale medlemmer av denne organisasjonen de selv står i spissen for, kan de komme til å oppleve at hele EFTA bokstavelig faller i fisk».

Tystnaden

På Gimle kino går nu en av Bergmans siste «genistrekker» Tystnaden.

Den handler om en lesbisk svensk kvinne som sammen med sin søster og hennes lille sønn er på besøk i et fremmed land — antagelig Israel. Kvinnens lesbiske kjærlighet er passiv og gir seg uttrykk i masturbasjon. Denne scenen er så sterkt klippet at en får bare anledning til å se noen fryktelige ansiktsgrimaser. På hotellet hvor det hele foregår opptrer det dessuten en del vanskapte og halvveis gale mennesker som ramme og staffasje. Resten av filmen består i den slags seksuelle utfoldelser som går under navnet «kikking» som nu kanskje får et nytt navn «tysting». Den ene søsteren «kikker» på den andre mens hun bader, — men publikum får ikke se stort. Dette til veiledning for dem som skulle like å «kikke» selv.

Den andre søsteren «kikker» på tilfeldige elskende, og den vesle guttungen kikken på dem alle.

Dessuten får man anledning til å se en del alenedrikkning av alkohol og annet, og så endel lesbiske raseriscener.

I sannhet en oppbyggelig film.

Den lesbiske blir liggende igjen på hotellværelset i det fremmede landet, mens søsteren tar med seg gutten og reiser hjem til Sverige til sin mann — etter sin «kikking» og etter noen ganske stygge og uinteressante scener av sex-utfoldelser.

Den lesbiske søsteren er syk, men hvor meget, får vi ikke vite — kanskje skal hun dø — kanskje ikke. Kanskje blir hun i det «fremmede landet». Hun sender med den vesle gutten noen ord fra det fremmede språket. Det skal kanskje være en trylleformel — eller kanskje noen ord fra Talmud — hvem vet. Ett av disse ord får vi se. Det heter Hadjek = ånd.

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

Skjønt de blankskurte materialister som styrer i Norge idag, de bøyer vel nakken ydmygt nå som før, for «vil me 'kje dansa etter Englands Pipe, vert me sette på Sveltekur». Og det å ofre litt levestandard for fedrelandet, det kan visst ingen tenke seg.

Antagelig skal det bety at svenskene får med et Talmud-ord for at de skal forbedre seg. Og det kan virkelig trenges.

Alt det oppstyr som er gjort om denne filmen er dumt.

Hvis en eneste en av de faste filmmelderne ville si det som var sant om filmen, så ville det bli temmelig tomt i kinosalen.

Alle de aktive sex-scener i filmen er klippet slik at de er ingenting nu til dags. Å sitte en hel kveld og se på en rekke «kikkere», gale mennesker og de forskjelligste onanisymboler er virkelig kjedelig. Lesbisk «kjærlighet» og «kikking» har aldri vært ansett som noen særlig verdig form, — ei heller særlig interessant form for kjærlighetsutfoldelse.

Denne filmen burde vise at Bergman nu trenger en tur til det «fremmede landet» selv — og få seg en lang hvile. Han har nu dummet ut svenskene nok. Det er synd på de svenske skuespillerne som lar seg misbruke på den måten for at Bergman skal tjene penger.

Det er også synd på Sverige som lar en mann som Bergman dumme nasjonen ut for all verden.

O. K.

GENERALFORSAMLING
I A/L FOLK OG LAND

vil bli avholdt på kontoret i Kierschows gt. 5, Oslo fredag 28. februar kl. 12. Nærmere bekjentgørelse i neste nummer. Andelshavere som ikke kan møte besende skriftlig fullmakt til en møtende andelshaver, eventuelt til styrets formann, Olaf Holm eller redaktør Melsom. Brevet kan adresseres til avisens adresse, postboks 3214. Det er tilstrekkelig å skrive: «Fullmakt for..... til å møte for meg på FOLK OG LANDS generalforsamling februar 1964» og så naturligvis underskrift.

Lange var Nordens
berlige Stamme
spaltet i trende
sygnende Skud,
Kraften som kunde
Verden bebersket,
tyggede Sul fra
fremmede Bord.

Atter det Skille
bøyer sig sammen,
engang i Tiden
vorder det Eet.
Da skal det frie
mægtige Norden
føre til Sejer
Folkenes Sag!

(CARL PLOUG)

Jeg var

Mussolinis hemmelige agent

VIII.

Jeg ble stående som en støtte uten å kunne reagere. Jeg følte at tårene stod i øynene på meg og jeg rystet av vrede. Hva skulle jeg nå gjøre?

Å bli angitt til de allierte betød at jeg ikke kunne utføre min oppgave, og at jeg ville bli henrettet. Jeg kunne naturligvis forlate Rom straks og gå tilbake til de tyske linjer, men da ville det sikkert bli vanskelig for meg å bli sendt ut igjen. Jeg fant derfor ut at det var best å avfinne meg med forholdene, det vil si gå hjem og late som om jeg ville gjenoppta mitt normale liv fra før. Så ville jeg i mellomtiden utføre de plikter som var betrodd meg og ved første anledning ta veien mot nord.

Litt etter ringte jeg da på entredøren vår. Mor åpnet den, utstøtte et skrik og omfavnet meg. Bevegelsen tok overhånd hos meg også, jeg kunne ikke få frem et ord. Jeg visste at jeg var nødt til å lyve og at jeg denne gang ville komme til å volde henne mere sorg enn sist i juni da jeg flyktet. Jeg stammet frem en historie om at jeg var rømt fra alt sammen for å bli hjemme. Så lukket jeg meg inn på rummet mitt for å få nervene under kontroll.

Tross alt betenkte jeg meg ikke et øyeblikk når det gjaldt å gjøre min plikt. Imidlertid gjenopptok jeg mitt familieliv. Mine foreldre la planer for fremtiden, mens jeg prøvet ikke å høre efter. Jeg hadde annet å tenke på. For å få full frihet uten å vekke mistanke

hos mine foreldre, sa jeg at jeg ønsket å være meget sammen med venninnene mine igjen. De gav selvsagt sitt samtykke med glede og på det vis kunne jeg utføre min plan.

Av CARLA COSTA

Det første jeg måtte gjøre var å få kontakt med agentene i byen. En av de fem som stod på listen var en urmaker fra Trastevere. Jeg gikk ditt. Det var en stor arbeiderbolig. Jeg så meg godt om. Tenk om han var blitt oppdaget

og tatt tilfange? Kanskje leiligheten hans var bevoktet? Jeg merket intet mistenkelig, derfor gikk jeg inn og i 4. etasje banket jeg på en dør. En dame åpnet for meg. Jeg spurte etter urmakeren. Hun så likegyldig på meg og jeg fikk vente en god stund i den mørke entreen, noe som gjorde meg nervøs. Om nå urmakeren hadde forrådt oss? Kanskje folk fra de alliertes kontraspionasje stod på post i et av sideværelsene? Denne anonyme leiligheten her i Trastevere var nok et utmerket møtested for oss som kom nordfra, men det kunne også være en felle!

Endelig kom urmakeren. Jeg spurte ham med de samme ord som jeg hadde lært utenad: kunne det lønne seg å reparere ur som var — o.s.v. Til min forbauselse gir han meg det uventede svar at han trodde ikke det, og gav meg en lang forklaring som jeg ikke engang hørte på. Jeg ble som til sten. Tusen tanker for gjennom hodet mitt. Kanskje dette bare var en alminnelig urmaker og at Oberst David hadde gitt meg gale informasjon? Nei, det kunne ikke være mulig. Da måtte det være slik jeg hadde tenkt meg for en stund siden, at jeg var gått i fellen og ville bli arrestert om litt.

Jeg mumlet adjø og gikk mot døren, men mannen ville følge meg og det var jo svært mistenkelig. Så syntes jeg plutselig å forstå at han gav meg et svakt tegn om å vente på ham ute på gaten. Mens jeg gikk ned trappen var hjernen min et eneste kaos. Skulle

Forts. side 7

OLGA BARÉNYI:

63

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager

i 1945

«Du, sjef. Det er noe påferde på broen! Der kommer vi neppe gjennom».

«Vi kommer gjennom, bare la meg ordne det, Richard!» Og Martin bøyer seg ut av vognen og brøler: «Tilside der, største smittfare! Vi har tyfuslik i bilen!»

«Og så kjører du rundt i gatene med slikt noe?» brøler en mann i sokoluniform tilbake, men folk viker alt opp på fortauet og holder seg for nese og munn.

«Du ville vel jeg skulle gyngende rundt på melkeveien med tyfuslikene mine, din dumpapp!» skriker Richard til sokolmannen.

På den siste tredjedel av broen er mengden så fordypet i en hissende lek at tyfuslikene slett ikke gjør noe inntrykk på dem. Likvognen må bli stående. Selv om den kunne ha kjørt videre ville Richard neppe vært istand til å styre den.

«Se bare, sjef!» hvisker han og den brennende sigaretten faller ut av munnen på ham.

I Moldau svømmer kvinner omkring. Noen forsøker å nå barna sine, som vannet følelsesløst driver videre, andre svømmer mot bredden og mot Sophieøya. En kvinne blir nettopp kastet ut over brogelenderet. Et gjallende, vilt

skrik, hun slår hodet mot den sølvgrå vannflate og forsvinner. Hodet dukker opp noen ganger ennu, så bare en hånd. To barn følger, de jamrer som kattunger. Ingen når den reddende bredd eller øya. Der venter allerede i spent morskap tilskuere og kaster sten og andre gjenstander på de ulykkelige. Med trestykker, med verktøy, med stolben. Skutt blir det også. Hver gang det danner seg røde sirkler på vannet, tiljubler tilskuerne skytteren sitt bifall.

«Vi har svømmestevne», laller en beruset kvinne. «Kraft durch Freude! Kraft har tyskerne fremdeles, men gleden er det slutt med».

En mann står ved brogelenderet og venter til de svømmende har samlet seg i en større gruppe. Kvinnene forsøker nemlig gjensidig å gripe fatt i hverandre, meningsløst, fortvilet, de vil ikke være alene under denne gresselige død. Mannen hever høyre hånd, beskriver en halvsirkel med den — og en håndgranat suser ned på kvinnene. En stund ser man bare røde bølger, så flyter det en fot her og et hode eller en hånd der.

«Flott», roper folk begeistret. De fleste spiser og drikker til. Natten er kjølig og lang, man må styrke seg.

Martin skyver uten et ord Richard tilside, motoren begynner å brumme.

«Riktig, sjef, kjør bare over de uhyrene!»

Folk springer leende og pufvende tilside, noen stener følger efter, så er broen med svømmestevnet bak dem.

«Jeg vil utvandre, sjef». Richard forsøker forgjeves å tenne en sigarett med rystende hender. «Si hva du vil, jeg vil utvandre! Og jeg skal aldri røbe at jeg er tsjekker! Hvor skal du hen, for Guds skyld!?» spør han ute av seg da Martin vil bøye av fra Nasjonalgaten første gate til venstre. «Det er jo politipresidiet!»

«Det er akkurat dit jeg skal. Vi har ikke tid til lange forklaringer nå, Richard. Du vil snart forstå hva jeg vil. Fru Pecha, vi går av!» og Martin åpner bakdøren.

Fru Pecha sitter på gulvet. På plankene som er festet i tre rekker over hverandre og som er bestemt for kistene har hun ikke våget å sette seg. Hun er fremdeles helt fortumlet av den motbydelige liklukten, som ikke lar seg drive bort fra likvognen trass i all desinfeksjon.

Forts. side 7

FOLK OG LANDS MINNEALBUM:

Falt i øst i kampen for Europa

44.

O. K.:

En ide' dør og en ny er født

Folkefronten etableres på krigsskueplassen.

Ideen om at ett folk skulle bli sterkt nok til å beherske verden er gammel. Meget tydelig finner vi denne ideen uttrykt hos profeten Daniel. Han skriver:

«Og riket og herredømmet og makten under hele himmelen skal gis til det folk som er den Høyeste hellige; dets rike skal være et evig rike, og alle makter skal tjene og lyde det.»

Profeten Daniel mente at dette folk skulle være jødefolket, men mange folk har forsøkt å realisere Daniels idé uten at det har lyktes.

I den senere tid har vi særlig hatt to folk som har konkurrert om å vinne verdensherredømmet. Det ene er angelsakserne; det annet russerne.

Russerne ville vinne frem på Karl Marx' idé om at alle proletarer er brødre uten hensyn til rase eller religion. Angelsakserne ville vinne frem på den idé at alle demokrater er brødre uten hensyn til rase eller religion.

Begge nasjoner ville grunnlegge verdensrepublikken og herske over alle verdens nasjoner.

Russerne skulle være et slags verdensarbeiderparti og angelsakserne skulle være et slags verdenshøyre. Det var folkefrontpolitikken i verdensformat, og fienden var alle verdens nasjonalstater. Ingen nasjonalstater skulle være mere.

Midt under verdenskrigen ble de allierte enige om spillereglene — verdensdemokratiet skulle organiseres. Det begynte med forhandlingene i Moskva 1943. Her ble man enige om å oppløse Stalins propagandaapparat Komintern, som skulle ha skaffet ham og proletariatet verdensmakten alene gjennom verdensrevolusjonen. Isteden ble man enige om å lage et verdensparlament, hvor altså Stalin skulle spille formann i arbeiderpartiet og Roosevelt formann i høyre. Hver tenkte nok sitt om

seiren til slutt.

Begge sendte sine representanter til et lite sted som heter Dumbarton Oaks i utkanten av Washington. Møtet fant sted i aug. — okt. 1944.

Her møtte fra Amerika viseutenriksminister Edward Stettinius, fra Russland ambassadør, nu utenriksminister Gromyko, fra England statssekretær i utenriksdepartementet Sir Alexander Cadogan, fra Kina ambassadør i London Dr. Wellington-Koo.

Disse herrene hadde et rikelig antall med «eksperter» og sekretærer med seg. Og så satte de igang med å lage en grunnlov for En ny Daniels verden. Denne grunnloven er «De forente nasjoners pakt».

De aller viktigste ting for et menneskes skjebne er livsanskuelse, biologisk arv, og økonomisk stilling eller sagt med andre ord — religion, rase og penger.

De forente nasjoners pakt, gjør bare regning med penger.

Ingen setning forekommer så ofte i pakten som — «uten hensyn til rase og religion». Men det kan trykkes at å bygge opp et verdensherredømme på penger uten å ta hensyn til rase og religion er umulig. Det blir å bygge på sand. Huset glir ut og faller i grus.

Og Roosevelts og Stalins materialistiske FN-verdensherredømme bygget på et folkefrontparlament, er et ugudelig og umulig byggverk og er dømt til å falle i grus.

Denne folkefronts - FN-pakten mellom Roosevelt og Stalin dannet grunnlaget for møtene i Quibek samme år oktober 1944, hvor okkupasjonsjonssonene i Tyskland ble bestemt og hvor den beryktede Morgenthau-plan ble vedtatt. (Efter denne plan skulle all industri i Tyskland ødelegges.) Forhandlingene i Dumbarton Oaks dannet også grunnlaget for Jaltakonferansen. Her ble Kina sveket og overlatt til kommunismen, Oder-linjen godtatt, og Oder-Neisse linjen stilltiende godtatt. Millioner av mennesker mistet alt sitt og utallige døde eller ble lemlestet.

FN er i sannhet undfanget i synd og født i misgjerninger.

Men alle disse, både kristne og u-kristne som i dag roper seg hese i begeistring over Roosevelts og Stalins verdensparlament har gjort

Forts. side 7

Bibeln och Vi

Av kyrkoherde em. VIKTOR VALLBERG

II.

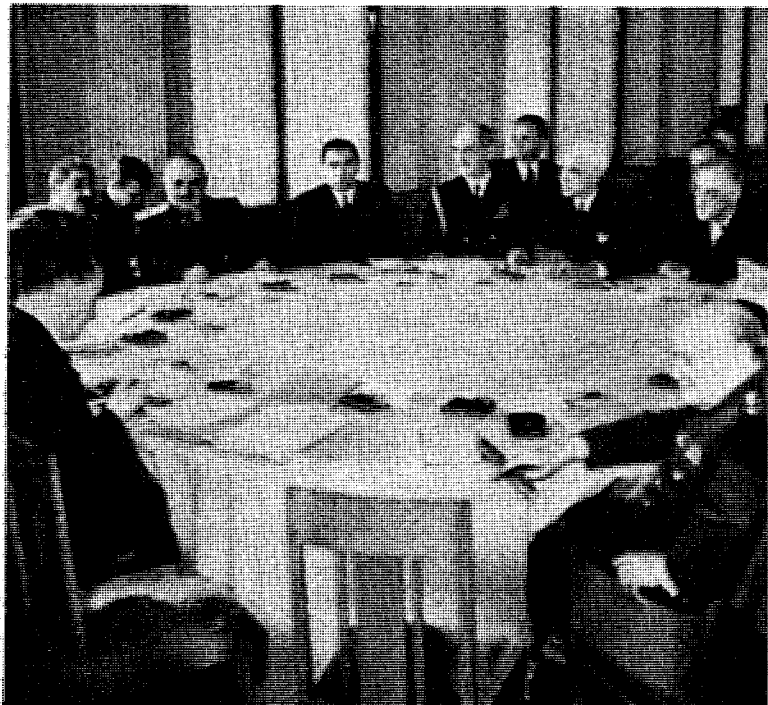
Vi kunde på liknande sätt även visa hur man i andra religioner finner den gudomliga mystiken i människoandarna, i stjärnorna o. s. v. Men vi stanna inför frågan: Varför har människosläktet måst gå denna långsamma väg och alla dessa irrvägar på det religiösa området? Varför har inte Gud redan från början gett en direkt uppenbarelse av sig själv, om han har någon förbindelse med denna världen? För min del finns endast ett svar: Människosläktet består av från Gud avfallna andar, som enligt den rättfärdighetens, kärlekens och återställens lag, som bor i Guds eget väsen, måste gå denne årtusendens återställelseväg genom personlig uppfostran. Härvid komma människor på ett förborgat sätt i en viss förbindelse med Gud under sitt trevande att återfinna den förlorade vägen, som Paulus säger i sitt tal i Aten, att människorna fått i uppdrag att «söka Gud, om de till äventyrs skulle kunna treva sig fram till honom och finna honom, fastän han ju icke är långt ifrån någon enda av oss». Människan har alltså ett trevande sökande efter Gud, detta har teologisk givits namnet Eros, efter den platoniska filoso-

fien; men Gud söker också människan, detta har kallats Agape efter Nya Testamentet (båda orden betyda kärlek). En teologisk riktning har gentemot Paulus och Jesu ord («Om någon vill göra Guds vilja» etc.) helt förkastat Eros, under påståendet, att människan är så helt fördärvad, att hon t. o. m. saknar böjelsen för gudsökande.

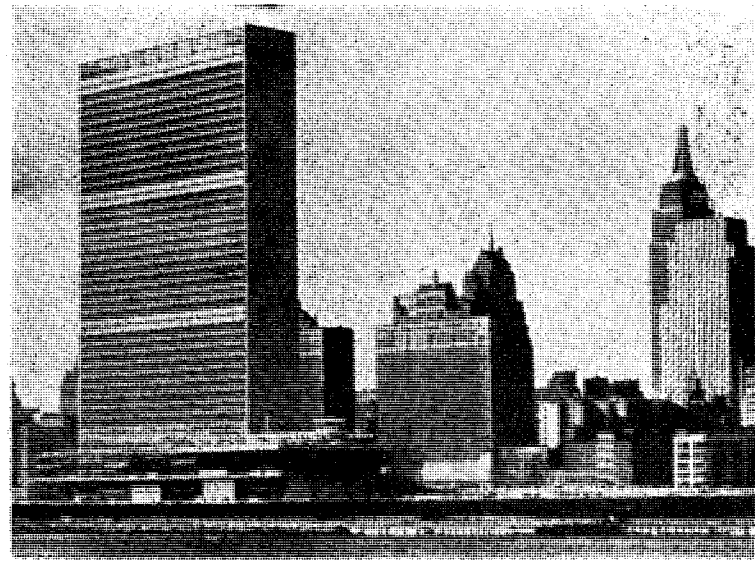
I enskilda personer har den guddomliga anden fått en starkare personlig kontakt. Dessa ha varit profeter eller religionsstiftare. Sådana personer finna vi icke blott i Gamla Testamentets profeter, vi finna dem även i sådana namn som Achnaton, Sokrates och Platon för att nämna några av de främsta i Västerlandet. I Österlandet må nämnas främst Zoroaster (Zaratustra), enligt religionsforskarens, t. ex. Söderbloms, mening den förnämste, samt Laotse och Buddha såsom religionsfilosofer.

Med ens sker ett språng i hela den religiösa utvecklingen vid en tidpunkt, som blivit kallad «tidens fullbordan», och efter vilken hela den kulturella världens tideräkning daterar sig. Nu

Forts. side 8

Forhandlingene i Dumbarton Oaks dannet grunnlaget for Jaltakonferansen som bildet er hentet fra.

FN er undfanget i synd og født i misgjerning.

Frigjøringsmennene i sving . .

Forts. fra side 1

utenlands. Men forutsetningen var dog at Nygaardsvold og hans regjering skulle vike plassen for nye og mindre kompromiterte menn. Nygaardsvold hadde forøvrig i sin tid avgitt et løfte herom, selvom han kanskje hadde håpet på likevel å få oppfordringer om å fortsette, i all fall fra sitt eget parti. Noe han ikke fikk.

Det striden nå kom til å stå om var hvilke menn som skulle få danne den nye regjering.

Her trådte straks HJ-sjefen Paal Berg i forgrunnen. Selvom han tilhørte Venstre, så var hans partitilknytning temmelig svak, og partipolitikerne aktet ingenlunde å overlate plassen helt til outsiders. Først og fremst tok de da fatt på å bringe sine partiorganisasjoner i orden igjen. ARBEIDERPARTIET var det første som kom isving. Ja, det var vel faktisk Gerhardsen som hadde lagt grunnen til det allerede da han var blitt sendt tilbake av tyskerne til Norge fra fangenskapet i Sachsenhausen — forøvrig en ganske mystisk affære. En av de tre presidenter, Magnus Nilssen, som forøvrig var Stortingets visepresident, var også medlem av gruppestyret. Partiets Sentralstyre ønsket full kontroll også over stortingsgruppen og la frem forslag til nytt gruppe styre, mens Magnus Nilssen foreslo at det gamle gruppe styre skulle fungere inntil videre. Han fikk 15 stemmer for dette forslag mot 35 for sentralstyrets linje. Og så overtok da grotesk nok selveste eksponenten for den avrustningspolitikk som hadde ført Norge ut i ulykken, Fredrik Monsen vervet som gruppeformann, mens Magnus Nilssen ble satt utenfor. Einar Gerhardsen overtok nokså overraskende som partiformann. Han hadde ingen parlamentarisk erfaring, men hadde hatt sitt virke i kommuneforvaltningen, og dertil hadde han vært med i Kretsen og hadde bevart tilknytning til HL.

I denne forbindelse bør forøvrig nevnes at LO, som kom til å spille en avgjørende rolle i forbindelse med reorganiseringen av Arbeiderpartiet, hadde bevart sitt organisasjonsapparat så å si intakt. NS-folkene hadde styrt LO godt og de nye ledere kunne i mai 1945 overta en slagkraftig organisasjon, som rent økonomisk til og med var bedre stillet enn i 1940.

VENSTRE behandlet sin president bedre. Neri Valen

overtok som partiformann etter Mowinckel med 18 mot 4 stemmer. Nestformann ble Markhus.

BONDEPARTIET hadde det jo adskillig verre. Partiformannen Jens Hundseid var som senere NS-medlem arrestert og ute av spillet. I hans sted rykket da den tidligere nestformann Lange land opp, men den drivende kraft ble den nye nestformann Nils Trædal. Formelt satt nok det gamle styre, som bl. a. omfattet Moseid, men det var de to foran nevnte som styrte:

«Problem nr. 2 gjaldt presidentskapet, det vil — for gruppens vedkommende si Gabriel Moseid. Han var den mest kamplystne av presidentene, den som sterkest ivret for å slåss, den hardeste motstander av hjemmefrontledernes politiske linje. Han redegjorde i flere sammenheng for både 1940-forhandlingene og stortings spørsmålet, og vi kan rolig gå ut fra at han i gruppedrøftelsene har kjempet hardt for sitt syn. Men gruppen forholdt seg nøytral, fattet intet vedtak. Detaljer om hans posisjon kjenner vi ikke. Under ingen omstendighet har den vært sterk nok til å veie opp presidentskapets samlede svakheter. Sammen med de andre trakk Moseid seg — utvilsomt ikke frivillig — tilbake. Partiet erstattet ham med Nils M. Kverneland.» (Side 101).

Høyregruppen i Stortinget hadde jo ikke slike problemer som de andre, siden dens president, selveste stortingspresidenten, Hambro, hadde stukket av i meget god tid og vendte tilbake med uplettet «nasjonal holdning». Han fortsatte både som gruppeformann og som stortingspresident. Ellers ble hverken Bærøe eller Lykke formelt erstattet, men deres posisjon var naturligvis svak under denne jakten på riksrådsforhandlerne. Hambros posisjon var desto sterkere som han bare hadde en midlertidig partileder, Arthur Nordlie ved sin side. Han var også stortingsmann.

Så var det dukket opp en ny og mektig gruppe, den kommunistiske.

«Fra en obskur førkrigstilværelse med en politisk virksomhet innskrenket til steril opposisjon, var det nå modnet (!) til voksne dimensjoner, anerkjent som en maktfaktor av alle.

— — —
Det hadde vunnet — og beholdt — stor krigsprestisje (!), den trengte til dels partihistorikken fra tiden før det tyske angrep på Sovjet i bakgrunnen. Langt inn i de konservatives rekker ble det sett på

som et ansvarlig demokratisk parti.» (Side 160).

Det tør kanskje noe ondskapsfullt tilskrives at det var så mange andre som i løpet av okkupasjonstiden hadde begått «nasjonale» feiltrinn, ikke minst naturligvis innen de berømmelige konservative rekker. Og tragi-komisk er det jo å tenke på kommunistenes voldsomme angrep på presidentskapet og riksrådsforhandlerne som «hadde sviktet», mens partiet selv med samt dets presse med flyvende faner og klingende spill

Også de nye okkupanter ble straks omsvermet av pikene.

hadde sluttet opp om okkupanter så lenge paktene mellom Tyskland og Sovjet bestod. At okkupanter på sin side ikke tillot noen kommunistiske sprell innen sitt maktområde er en annen side av saken. Det er i all fall en kjennsgjerning at kommunistiske ledere etter okkupasjonen henvendte seg til NS-folk og antydte at vi jo nå stod «på samme siden». At de ble avvist er også en annen side av saken.

Men, disse omvendte «patriotene» som fulgte så trofast i Sovjets spor, de ble altså blankt akseptert «langt inn i de konservatives rekker» som et «ansvarlig demokratisk parti», og når det gjaldt Arbeiderpartiet, så opptok det direkte samarbeidsforhandlinger med de gamle røde brødre.

Alle disse partier og grupper tørnet nå sammen i striden om den nye regjering. Vi skal her ikke komme nærmere inn på detaljer i denne kamp, som førte til at Paal Berg fornærmet trakk seg tilbake og overlot makten og æren til Gerhardsen. Men det kan ha sin interesse å peke på nu da Høyre fører sin drabelige strid mot Arbeiderpartiet, at det var den berømmelige Mr. Hambro som med sine geniale politiske kunststykker skaffet Gerhardsen regjeringsmakten.

Arbeiderpartiet hadde faktisk sluttet opp om en regjering Berg med borgerlig

flertall, og Berg fikk da også ganske riktig i oppdrag av kongen å danne den nye regjering.

«Nå var det kongens tur til å gi råd: Berg burde ta med seg Lie som utenriksminister og Torp som forsvarsminister for å bevare kontinuiteten. Dessuten ville det være klokt å sikre seg — — — og et kommunistisk regjeringsmedlem.» (Side 109).

Men nå satte Hambro inn. Han var enig i at det burde være en ekte Moskvakommunist med i regjeringen — for alt vi vet tenkte han

bruddet mellom Tyskland og Sovjet, det var ikke snauere enn at det i sin avis FRIHETTEN, som hadde erstattet den kompromitterte forgjenger ARBEIDEREN, minnet om Paal Bergs egen «nasjonale svikt» sett med hjemmefrontøyne: hans takk til Quisling for det fedrelandsinn han hadde vist (i Bergs kringkastingsstale 15. april 1940).

Ellers var heller ikke Bondepartiet noen tilhenger av hjemmefrontlederen, men ut fra rent følelsesmessig mere enn partipolitisk grunner. Det protesterte mot at kommunister skulle være med i regjeringen og det gjorde det i det hele tatt klart for Berg at noen ubetinget støtte fra det hold måtte han ikke regne med.

Resultatet ble som før nevnt at Berg ble fornærmet, tok sin hatt og gikk. Og så fikk til overraskelse for de fleste Gerhardsen i oppdrag å danne regjering isteden. Og den Hambro som ikke ville akseptere Lie og Torp måtte nå sluke begge, istedenfor en kommunist kom det to og istedenfor borgerlig flertall i regjeringen ble det nå flertall for arbeiderpatriene, noe som jo dengang var så meget mere urimelig som de borgerlige hadde flertall i det gamle stortinget fra 1936.

Altså nesten det kommunistene hadde krevet av Berg og som Wyller kaller «bare spillfekteri».

Men, ikke nok med det. Hambro og de andre borgerlige la også opp til Arbeiderpartiets valgseier ved nyalgene til Stortinget og til den urokkelige flertallsposisjon det da erobret seg, ved å ta stemmeretten fra NS-folk, mens hundretusener av frivillige arbeidere på de tyske anlegg fikk stemme fritt. Vel blåst, får en si!

Det kan ellers ha sin interesse å nevne som et kuriosum at under Gerhardsens forhandlinger om sammensetningen av sin regjering, så foreslo han for Bondepartiet som landbruksminister sin gamle HL-venn Ole Rømer Sandberg, men Bondepartiet ville ikke godta ham! Det foreslo Arne Rostad, men Gerhardsen foretrakk da Einar Frogner.

*

Som sagt. For den som gjerne vil sette seg inn i begivenhetene sommeren 1945, dengang konsentrasjonsleirenes og fengslens porter hadde lukket seg bak så mange av oss, og som dessuten er istand til å lese litt mellom linjene, er Wylers bok uhyre interessant lesning som herved anbefales.

Dødsdans i Prag Præmisses -

(Forts. fra s. 4)

Politipresidets hovedinngang er bevoktet av politifolk. «Gudskjelov!» ånder fru Pecha lett opp. Hun har egentlig ikke noe imot at hun er blitt oppfordret av den blonde agenten til dette farlige eventyr. I huset hvor hun sammen med sin mor og jødinnen har tilbragt tiden til nu, var det ganske enkelt himmelsk, skjønt hun måtte sitte i vaskekjøkkenet.

Naturligvis har den blonde løyet for henne, han er sikkerlig ikke forelsket i Helena. Slike menn forelsker seg ikke. Men i ham kunne man riktignok forelske seg. Fru Pecha er ganske enkelt henrykt over hans oppførsel.

Martin skyver luen tilbake fra pannen, stikker begge hender dypt i bukselommene og marsjerer tungt som en flyttemann mot politifolkene. «Fordømt svineri», sier han istedenfor en hilsen. «Ikke engang under en revolusjon kan man få være ifred. Kjenner dere kvinnen, mine herrer? Hun har uten videre rekvirert oss til liktransport. Hun sier hun er sekretær hos dere.»

«Snakk ikke så mye, min gode mann og kom med», skjeller fru Pecha. «Er det noe nytt her hos oss, barn?»

«God aften, eller kanskje heller god morgen, fru Pecha», brummer en vaktmester grettent. «Vi trodde De hadde flyttet over til kommunistene, til denne kommisjonen for indre sikkerhet. Ja, efter at vi fikk denne sikkerhetskommisjonen er man ikke lenger sikker på livet. Politi finnes det ikke lenger.»

«Hvorledes det?» spør Richard og skjeler mot Bartholomäusgasse, hvorfra det høres en helveteslarm.

«Vi er omdøpt. Nu heter vi «den nasjonale sikkerhetsvakt».

«Det eneste sikre er at i dag er alt usikkert», filosoferer Martin og gjesper høyt og uoppdragent. «Kann jeg kjøre inn her, eller må jeg rundt hjørnet?»

«Rundt hjørnet hører du da ikke? Rundt hjørnet blir likene laget, de er for ferske enn, dem kan du hente senere. Det verdige folk henter fangne tyskere og massakrerer dem.»

«Pokker nok en gang», banner Richard grovt. «Hva innbilder disse folkene seg? Er det da ennå ikke lik nok?»

«Ikke efter hva kringkastingen vår mener.»

«Nei, stopp nå», gjesper Martin nok engang. «Hvor mange har dere her?»

«Garasjene er fulle, det utgjør bortimot tusen lik, gårdsplassene er også fulle, det blir tusen til, korridorene — —»

«Garasjene og gårdsplassene angår ikke oss», avgjør fru Pecha. «Vi må begynne ovenpå, hos oss, i fengslet, ellers blir vi

snart syke av all denne stanken».

Politifolkene åpner porten, og likvognen kjører inn på gårdsplassen.

«Se opp for likene!» roper de, men det allerede for sent. Den tunge vognen har alt knust etpar lik. Man kan ikke ta et skritt, det er lik overalt. Fru Pecha lener seg mot veggen og kjemper for første gang i sitt liv mot en besvimelse. Også Richard, som er vant til litt av hvert, har i ti år vært tjener ved rettsmedisinske institutt, og det betyr noe, er blitt blek og på overleben hans står blanke sveddråper.

«Først drikke, så fornøyelsen», spytt Martin ut. Straks rekker politifolkene frem flasker. «Det beste er brennevin med litt menthol, det har vi alt uteksperimentert mot likskrekke», ler en politimann tvungent.

Også fru Pecha og Richard drikker, men de våger seg ikke ut på gårdsplassen likevel. Politifolkene ser det og sender dem opp hovedtrappen. Man kan komme til fengslet derfra også. To vaktfolk ledsager dem, mere av nysgjerrighet enn av pliktfølelse. Fru Pecha hører jo til i huset og vet hva som skal gjøres.

JEG VAR —

(Forts. fra side 4)

jeg løpe min vei? Skulle jeg vente?

Ute på gaten så jeg intet mistenkelig, det var ingen som så på meg eller kom bort til meg. Da ble jeg beroliget, gikk bort til en fruktbod og kjøpte noen druer. Jeg gav meg til å spise dem mens jeg langsomt fjernet meg. Litt efter kom så urmakeren bort til meg og sa: «Undskyld at jeg måtte late som intet isted, men da min kone er uvitende om dette, kunne jeg jo ikke snakke åpent med deg inne i huset. Si meg nå hvilke nyheter du kan bringe meg fra nord?»

Jeg orienterte ham raskt om situasjonen og så var det hans tur. Det nytter ikke nå efter 18 års forløp å ta frem igjen alle de verdifulle informasjonen urmakeren gav meg. Jeg kan bare si at denne lille mannen var sjef for et veldig nett av agenter som virket i Rom. Jeg nevner ikke navnet hans fordi jeg ingen autoritet har til det. Denne verdifulle kamerat døde ved slutten av krigen uten at de alliertes kontraspionasje fikk vite hvem han var.

Takket være ham fikk jeg forbindelse med en mengde av agentene våre. Dagevis gikk jeg omkring i byen og fikk viktige opplysninger. Flere av agentene hadde tatt stilling som arbeidere eller funksjonærer i fiendens organisasjoner og kommandosteder, og de holdt både øyner og ører åpne. Som «en ung slektning» av dem, trengte jeg mere enn én gang

(Forts. fra s. 2)

havns Dagblad, at den er imod Pacifisme, som synes at gøre Krig uundgåelig. Dens Ledere raaber «FRED», men skaber selv Forhold, der fører til Krig. Tænkere og Taaber, der raaber «FRED», men opøver Mennesket til at leve som Dyr, og derfor fordømmer det til at leve som Dyr, til at behandle andre som Dyr, og til at ende i et Slagtehus eller et Bur.

For os Danske er det interessant at læse hvad den engelske Filosof og Socialpolitiker, Bertrand Russell i 1936, skrev om Pacifisme i sit Skrift «Which way to Peace», i hvilket han henviser til Staunings Danmark som et pacifistisk Mønsterland. Henvendt til sine Landsmænd siger han, «at en pacifistisk Politik ville bestaa i at efterligne Danmark ved at reducere vor Hær, Flaade og Luftstyrke enormt og at meddele i Geneve, at vi innbyder alle andre Nationer til at følge vort Eksempel».

Bertand Russell har lyst til at vifte med Fredspalmen, skjønt denne Sport under 1. Verdenskrig indbragte ham en Fængselsstraf. Men han vender sig stærkt mod den marxistiske Teori om, at en voldelig Omvæltning af de nuværende Samfundsinstitutioner kan være den eneste Udvej. I Danmarks Forhold til det nationalsocialistiske Tyskland er Pacifismen foreløbig banlyst. Baade Dagbladet «AKTUELT», den fine Ende af Marxismen, saavel som dets højrede Broder «LAND OG FOLK», vil have Vesttyskland kemisk rensset for enhver Tysker, der tilslutter sig Nationalsocialismen.

NIELS NIELSEN.

inn på kommandosteder og magasiner for selv å kunne sette meg inn i de ting som var av interesse. Det var mange som undret seg på at de allierte kunne ta så lett på tingene. Når det gjaldt engelskmennene måtte en forøvrig være meget forsiktig, da de alltid var på vakt, men annerledes var det med amerikanerne, som var ubegripelig troskyldige og tok krigen som om det skulle dreie seg om en kolossal idrettskonkurranse. De hadde stor glede av å skryte over hvor godt de hadde organisert alt og fortalte løst og fast om alt. Da det for det meste var amerikanerne som også utrustet engelskmennene ble det til at vi nesten uten undtagelse holdt oss til dem. Dette ble en meget heldig periode for agentene våre. De bragte enorme mengder av opplysninger nordover.

(Neste gang: De leter efter en 25-årig kvinne).

En ide dør —

(Forts. fra side 5)

regning uten vert. Verten er Gud selv. Et hus som er bygget på ugjæringer og materialisme kan ikke bestå. Det må gå til grunne. Verden kan kanskje samles en gang — om tusen år, men da må den samles på ganske andre prinsipper enn på penger. Da må den samles på rase og religion. Verden er ikke materialistisk. Det går ikke å bygge noen verden på Stalins og Roosevelts prinsipper. Her vil jeg få sitere Quisling. Han skriver: «Materialismen er uholdbar. Dens lære er å sammenligne med en tryllekunstner som på forhånd har stukket ned i lommen på en, det han senere vil ha frem: Tanker og moralske følelser, bevissthetens kjenngjæringer. Derfor er det også en evig rettferdighet, en nemesis som ingen unngår. Guds møllestener maler langsomt, men sikkert og grundig. Det er nettopp utviklingen.

Dette ligger i hele verdensutviklingens struktur, som er moralsk».

FN er bygget opp på materialistiske og umoralske prinsipper, derfor vil det også gå til grunne.

Og nu ser vi begynnelsen til oppløsningen.

Stalins Arbeiderparti er blitt til to arbeiderpartier og to formenner og to stormakter som er blitt uenige, og Krustsjov og Mao bekjemper hverandre.

Roosevelts Høyre er blitt til to høyrepartier og to formenner og to stormakter som er blitt uenige, og Johnson og de Gaulle bekjemper hverandre.

Roosevelts og Stalins verden er ikke blitt en arbeiderverden og heller ikke en høyreverden.

Hverken Stalin eller Roosevelt, hverken verdenskapitalismen eller verdenskommunismen eller verdenskapitalismen har seiret. Isteden har vi fått stormakter som før. Isteden for Tyskland, England, Japan og USA, har vi fått Russland, Frankrike, Kina og USA. Og hver av disse stormakter er i ferd med å bygge opp sitt stormaktsimperium.

Da menneskene for noen tusen år siden ville bygge En verden ble det av efterslekten kalt Babels tårn. Og slik lyder beretningen: «Og Herren sa: La oss da stige ned der og forvirre deres tungemål, så den ene ikke forstår den andres tungemål. Så spredte Herren dem derfra over hele jorden, og de holdt opp med å bygge på byen».

I dag har Herren gitt menneskene atombomben og dermed ødelagt mulighetene for å danne En verden.

Vi har i dag fire atomstormakter. Å lage En verden av dem er umulig. Det vil bli ingen verden.

Snart kommer Kina inn i FN og da vil det bli synlig for alle at tanken om et anglo-jødisk verdensherredømme er umuliggjort. Tanken om et russisk-jødisk verdensherredømme er også umuliggjort.

FN er sunket ned til å bli en betlerorganisasjon, og et utklekingslag for farvede folk som ikke kan fø seg selv — i millioner på millioner.

FN utøver i dag en barmhjertighet som i virkeligheten er en form for grusomhet.

Forfatteren Alf Larsen kaller det en barmhjertighet i djevelens regi, og intet ord er sannere.

Men på FN's ruiner vokser det opp stormasjoner, som ved innbyrdes konkurranse skal kjempe om titelen som Guds utvalgte folk. —

Ikke det folk som sier at det er Guds utvalgte folk og gjør urett, men det folk som gjør det rette, har fremtiden i sine hender.

Daniels drøm om sitt eget folks verdensherredømme må nok vente ennå i 1000 år før den blir virkeliggjort. Atombomben har gjort drømmen til intet.

Når nu stormaktene gir opp tanken på En jødisk verden og isteden vil bygge sine egne verdensriker, så ville det være en stor lykke for vårt folk å bygge sitt rike og skape seg sin egen stormakt, bygget opp på sin kulturarv, den norrøne tro — Norronismen —.

Også Norden må bli en stormakt som teller blant nasjonene.

O. K.

FORLOVELSESRING-SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14 karat stemplet håndarbeidede ringer fra kr. 95,— pr. par. Sender pr. postoppkrav portofritt over hele landet. Dessuten + 5%o rabatt på grunnprisen.

SKRIV EFTER RINGMAL! Ringene blir sendt straks jeg får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen

Bibeln och Vi

Forts. fra side 5

träder föruttilvaron i förgrunden, nämligen Jesu föruttilvaro, såsom förklaringen till hela hans person och den principiella uppenbarelse. Detta har blivit stötestenen framför allt för den s. k. liberala teologien, den sten, på vilken deras tanke förlyft sig, då de ej heller vilja erkänna de andliga verkligheterna eller möjligheten av människans föruttilvaro i allmänhet. Men här inträder i historien mer än människa. Lärjungarna funno i Honom «den levande Gudens Son», «den av Fadern enfédde härlighet, full av nåd och sanning», den som verkligen upprättade sambandet mellan människan och Gud, Medlaren, av seklerna väntad. «Det Gamla är förgånget, allt är vordet nytt». Det Gamla Testamentet har sin betydelse endast så långt som det får betydelse genom det Nya, som också Lenau i sin vackra hundrasidiga dikt «Savonarola» låter denne bl. a. uttrycka så:

«Der alte Bund war nur ein
Sehnen,
Der Menschheit ahnungsvoller
Gram,
Ein heisser Strom einsamer
Tränen,
Bis endlich der Ersehnte kam.»
(Det gamla flöt ur själens
längtan,
när ödets sekler välvde om,
en mänskoandens heta trängtan,
tills äntligen den Sökte kom).

Den som levde detta liv, talade dessa ord, uppträdde på detta sätt, den ger oss en uppenbarelse av Gud.

(Med avseende på den allmänna utvecklingsläran må erinras om, att den mångsidige vetenskapsmannen Alfr. Wallace, Darwins kusin, förklarar (i Darwinismen, Fahlcrantz 1890), att de stora sprången i utvecklingskedjan, från det oorganiska till det organiska, det medvetna, det personliga, det mänskliga snillet, «kan endast förklaras ur andevärliden»).

Genom alla tider och hos alla folk lever medvetandet om det stora avståndet mellan denna mänskliga tillvaro och den Gud (eller gudar), som människan har medvetande om. Alltjämt bekänner hon direkt eller indirekt om sig själv: «Du fallna släkte». Det är alltjämt samma behov: Syndernas förlåtelse. Men hon finner den inte, syndernas förlåtelse «finns inte». Jag hörde ett föredrag: en person förklarade, att han varken behövde eller kunde få syndernas förlåtelse, allt be-

stämde av «karma». Där höra vi: syndernas förlåtelse finns inte! Och här gå massor av människor mitt i vår kultur, troende eller icke, och bära inom sig vissheten att syndernas förlåtelse inte finns, åtminstone inte för dem.

Behovet av ett normaliserat förhållande till Gud, återställelse, försoning, syndaförlåtelse, förvandling, har varit så starkt, att släktet årtusenden igenom sökt att gottgöra och försona genom offer, offer av egendom, djur, människor, egen bekvämlighet under marter och plågor, ja sitt eget liv.

Det finns ingen möjlighet att tro på syndernas förlåtelse utan att Gud säger det. Med den gudomliga auktoriteten uppträdde Jesus, «såsom en som har makt» . . . «dina synder förlåtas dig!»

De gamla filosofierna hade tänkt sig en andemakt mellan Ljusets och Mörkrets makter, mellan Gud och Satan (Motståndaren). Denna hade givits namnet Lucifer (Ljusbäraren, Morgonstjärnan), en bild av den irrande människan, som avviker från ljusets källa och menar sig äga ljuset i sig själv, den «faustiska människan» (Spengler). Vi finna denna även i Bibeln: «Du sköna morgonstjärna, vi är du så ifrån himmelen fallen!»

Vilken av dessa makter väljer nutiden? Satanismen, Lucifer eller Kristus? Med andra ord uttryckt: Vilken av dessa tre:

1. Antikristiska läror och former: marxism (uppträder som statsreligion), atommakter, oandlig naturvetenskap? Vi återfinna denna väg i de tre frestelserna i dessa ord: «Säg att dessa stenar varda bröd!» samt i orden: «Allt detta vill jag giva dig, om du faller ned och tillbeder mig!»

2. Den luciferska, faustiska människan, som gör sina filosofiska, literära, historiska, naturvetenskapliga trollkonster och fantasier under en falsk tro på sin egen förmåga, **den självstora människan**. I de tre frestelserna finna vi den i orden: «Om du är Guds Son, så kasta dig härutföre».

Människan, hon är det högsta, hon förstår allting, förmår allting, organiserar allting. Hon är själv gudomen, den enda som bör tillbedjas och åtlydas (som kollektivum, «samhället skall intaga den plats, som Gud förut haft», landshövding Jakobsson). — Nietzsches filosofi har grundligt genomgått i en skrift av filosofen Hans W. Wolffs «Der Weg

ARABISK SYN PÅ JÖDENE.

DAGBLADET's iherdige nazihetser i Bonn J.-Hj. S. forteller i et telegram om en brosjyre som Informationskontoret i Kairo har sendt ut på tysk och spredt i Bundesrepublikken til Erhardt. I denne skal det ifølge bladet hete at «jødene ble forfulgt av bysantinerne, russerne og spanjerne, men ikke av noen uten grunn. Menneskehetens største ånder har alltid på nytt erkjent og konstatert jødefolkets ubehagelige karakter». Og videre heter det: «Den siste store jødeforfølgelsen fant sted under Hitlers regime, efter at de zionistiske organisasjonene planmessig hadde bragt den annen verdenskrig over Tyskland ved hjelp av sine politiske marionetter, zionisten Winston Churchill og zionisten Delano Roosevelt. Det er en populær zionistisk løgn at seks millioner eller enda flere jøder ble utryddet av tyskerne den gang — —» Mot dette har da generalsekretæren i «det jødiske nasjonalrådet i

zum Nichts» (Franke Verlag, Bern). Sedan han följt N:s väg från början till slut, så kommer han fram till N:s egen bekännelse, att hans filosofi varingenting («Nichts»)
3. Jesu väg enligt Nya Testamentet. I de tre frestelserna finna vi denna i orden: «Gå bort Satan, ty det är skrivet: «Herren, din Gud, skall du tillbedja, och honom allena skall du tjäna!»
Så ha vi tre vägar att välja emellan, **endast dessa tre.**

Det borde vara klart för alla. Men «de sovande jungfrurna» kunde ej se eller fatta någonting eller våga någonting mitt i den mörka natten, som naturligt är. Då kan antikrist obemärkt smyga fram i mörkret. Endast de som ha brinnande lampor kunna se vem han är. De som sakna olja i lamporna kunna tro att han med den smidiga rösten är en ljusets utvalda ängel.

Och så kommer oförtänt världens sista martyrtid. Korset reses ånyo, där Jesu namn och det Nya Testamentet ha spikats fast, belysta av hatets röda sken från tidsålderns aftonskyar. Den första martyrtiden krävde under tre hundra år flera tiotusentals dödsoffer, den andra martyrtiden (senare delen av medeltiden) krävde några hundra tusen martyrs liv. Den tredje och sista martyrtiden har

Tyskland (!) van Dam dradd i felten. Han beskylder egyptiske studenter i Tyskland for å ha spredd brosjyren og roper på politi og rettsvesen og utvisning.

OG POLSK.

Når vi ellers er inne på spørsmålet jødeforfølgelser, så kan det ha si interesse å sitere litt av hva en jødisk jurist av polsk herkomst skriver i franske aviser. Vi siterer: «Man må huske på at 80 % av polakkene samarbeidet med nazistene. Ødeleggelsen av jødene var deres stolthet. Ghettoene ble opprettet i Polen efter polske planer. Polakkene ville utrydde den jødiske elite i landet og de oppnådde hva de tilsiktet bedre enn noen annen i noe annet land.» Så Hitler var tydeligvis ikke alene hverken om syn eller eventuelle forbrytelser.

PAVEPILGRIMSFERDEN.

I forbindelse med pavepilgrimsferden til Palestina har det i Vestens aviser vært lagt stor vekt på møtet mellom paven og patriarken av Konstantinopel. Det har vært fremstillet nærmest som en slags begivenhet av verdensformat. I virkeligheten er «patriarken av Konstantinopel» i dag bare en ærestittel. Den tid da denne kirkefyrste hadde en stilling som lignet pavens, er for lengst forbi. Med sammenbruddet av det store tyrkiske rike løste etterhvert Serbia, Grekenland, Rumelia, Bulgaria, Albania og de østlige patriarkater seg fra Konstantinopels overhøyhet.

redan krävt många millioner — om man räknar med alla, som under antikrists valde dödats, så torde 40 millioner vara ett tal i underkant. Men därom vågar knappast någon säga ett ord vare sig från predikstolar, tidningar eller böcker. Eller kanske det är så, att de fåvitska jungfrurna sova och inte förnimma något av vad som sker i tiden. De leva i överkliga drömmar.

Någon frågade, om inte de nutida rymdfararexperimenten finnas antydda i profetioerna. Jo, t. ex. i 2 Tess. kap. 2. Inte bara dessa utan mycket annat. Hela vår tid. Ännu mera ingående i Matt. 24.

Viktor Vallberg

ANNELISE PAROW
TANNINNSETNING
Trondheim

I dag er det bare omkring hundre tusen troende som er underlagt «patriarken av Konstantinopel».

JÖDENE I DET GAMLE TESTAMENTET.

Siden vi er inne på spørsmålet kirkefyrster, så kan vi kanskje nevne at overhodet for de i Egypt levende mere enn 2 millioner ortodokse koptere, patriark Kyrillos VI, under pave Paul VI's besøk i Palestina lot lese opp et hyrdebrev med alvorlige angrep mot Det gamle testamentes jøder, som hadde skylden for Kristi korsfestelse. Dette må vel sees som en protest mot bestrebelsene innen den katolske kirke på å «denazifisere» hele langfredagsliturgien.

ISRAEL.

Og når vi skriver om pavebesøket i Palestina, så kan det kanskje også ha sin interesse å nevne at efter offisielle israelske oppgaver, taler ca. en tredjedel av de israelske statsborgere jiddisch eller tysk, mens en tredjedel gjør seg forståelig på hebraisk og ytterligere en knapp tredjedel på arabisk.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

FORBUNDETS KONTOR

holdes fra 1. februar av stengt mandag og lørdag. Ekspedisjonstid tirsdag — onsdag — torsdag og fredag fra kl. 10 til 15.

Sekretæren kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale. Telefon: 377696. Postadresse: Postboks 3214 - Postgiro 150 28.

FOLK OG LAND

Kjerschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 32 14

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale.

Abonnementspriser:
Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Ut-20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands:
Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,00.
Bruk postgiro nr. 16 450.
Utgiver A/L Folk og Land